

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Ministerie van VWS
Programmadirectie ZJCN
(10)(2e)

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
rivm.nl

Ons kenmerk
063/2020 (10)(2e)

Datum 10 juli 2020
Betreft Voorbereiding Bonaire op grenzen open voor
toeristen zomer 2020

Geachte (10)(2e)

In antwoord op uw vraag of de Caribische eilanden – conform de adviezen van het tweede en derde OMT Cariben – goed voorbereid zijn om komende zomer toeristen toe te laten, kan ik u berichten dat voor alle Caribische (ei)landen blijft gelden dat ze een kwetsbare infrastructuur hebben voor wat betreft de zorg in het kader van een COVID-19-uitbraak.

De meeste eilanden hebben n.a.v. de OMT-adviezen plannen gemaakt ter voorbereiding van het openstellen van de grenzen voor toeristen uit landen met een hoger risico dan actueel op het eigen grondgebied. Deze plannen betreffen onder meer de capaciteit van publieke en curatieve zorg alsook keuzes omtrent aantallen toeristen en op- en afschaling van deze aantallen afhankelijk van de epidemiologische ontwikkelingen. Hoewel de risico's voor de landen Curaçao en Aruba zeker reëel zijn wordt het risico door deze voorbereiding gereduceerd. Wij hebben momenteel echter onder meer zorgen over de organisatie en kwaliteit van de infectieziektebestrijding op Bonaire.

Van oudsher zijn de toeristen die op Bonaire komen afkomstig uit met name West-Europa en de Verenigde Staten. De epidemie lijkt momenteel in belangrijke delen van Europa, waaronder Nederland, onder controle met een beperkt transmissieniveau, terwijl anderzijds de Verenigde Staten als geheel nog steeds hoge aantallen positieve COVID-19-patiënten hebben (met de nuance dat er grote regionale verschillen zijn). Het risico op introductie en daarmee lokale transmissie op het eiland is daardoor groot. Het is onzeker hoe de epidemiologie zich komende zomer in zowel Europa als de VS zal ontwikkelen.

Op Bonaire wordt momenteel door tijdelijk ingezette krachten vanuit Nederland in samenwerking met de lokale staf gewerkt aan plannen en richtlijnen om een eventuele introductie van COVID-19 vanuit de toeristenstroom op een verantwoorde wijze te kunnen bestrijden. Er bereiken mij signalen dat:

Datum
10 juli 2020

Ons kenmerk
063/2020 (10)(2e)

- er gebrek is aan mankracht: de huidige personele infrastructuur van de GGD schiet zonder deze externe ondersteuning zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin tekort;
- de vraag is of men er voldoende bovenop zit: de leiding van de GGD zou onvoldoende pro-actief op de huidige ontwikkelingen inspelen;
- men onvoldoende gebruik maakt van de externe hulp: de samenwerking met de extern beschikbaar gestelde krachten zou te wensen overlaten.

Het is noodzakelijk om de GGD voor de komende periode tijdelijk professioneel te ondersteunen maar tegelijkertijd moet er, om de organisatie ook voor de toekomst te versterken, gezocht worden naar een structurele oplossing. Gezien bovenstaande en de als moeizaam ervaren samenwerking met de door ons beschikbaar gestelde ondersteuning ben ik momenteel niet geneigd deze ondersteuning te continueren tenzij er een duidelijke aanzet is voor structurele veranderingen binnen de organisatie; veranderingen waarbij er garanties zijn voor een betere samenwerking en aansturing.

Een ander punt van zorg is de capaciteit van de twee op het eiland aanwezige private laboratoria voor het testen op SARS-CoV-2. Op één van deze laboratoria is sinds kort een beperkte testcapaciteit beschikbaar, deze is echter onvoldoende om bij een grotere uitbraak of bij grotere aantallen toeristen in de behoefte te kunnen voorzien. Dit is tijdelijk op te lossen door afspraken te maken met laboratoria op Curaçao en Aruba, maar in verband met mogelijke sluiting van luchtruimen is het aan te bevelen om te onderzoeken op welke wijze deze capaciteit binnen afzienbare termijn op het eiland zelf fors kan worden verhoogd en om concrete stappen te zetten om dit te realiseren.

Wij begrijpen heel goed dat het dilemma voor de eilanden groot is; de sterke afhankelijkheid van toerisme voor de financiën van het eiland en de inkomens van de bewoners zorgt voor grote problemen bij het langdurig sluiten van de grenzen. Het weer openen van deze grenzen is vanuit deze optiek begrijpelijk, maar leidt onherroepelijk tot hogere risico's. Een gedegen voorbereiding (met specifieke keuzes voor aantallen, triage en aanvullende maatregelen) en voldoende personele en testcapaciteit zijn daarom wenselijk.

Wij zijn als altijd gaarne bereid hierin mee te denken.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

Datum
10 juli 2020

Ons kenmerk
063/2020 (10)(2e)